

est.etic

Est.etic este o ediție ce invită la o explorare multifacetată a esteticii și eticii în arhitectură. Ne propunem o dezbatere referitoare la balanța și impactul tehnologiei, a priorităților funcționale într-o dinamică accelerată, precum și a valorilor legate de sustenabilitate, istorie și echitate socială asupra frumuseții în arhitectură.

Bunăstarea, echilibrul la nivel individual sau al comunităților depind în mare măsură de modalitatea în care mediul construit va încorpora inovația respectând principiile etice.

Toate acestea transformă discursul legat de etică în actul arhitectural într-o prioritate, mai ales în contextul în care responsabilitatea evidențiată de schimbările climatice, dinamica comunităților, urbanizarea și necesitatea infuziei de tehnologie sunt tot mai complexe. Un exemplu familiar deja sunt panourile fotovoltaice. Beneficiile incontestabile sunt greu de inclus în mediul construit existent fără a genera un impact vizual deseori agresiv.

Noile materiale și tehnologii sunt, la rândul lor, rezultate din procese ce trebuie să respecte principiile de etică și să răspundă din această perspectivă provocărilor legate de sustenabilitate și necesitatea reducerii amprente de carbon.

Un obiect arhitectural ce nu respectă principiile eticii nu poate fi acuzat de imoralitate, prin urmare este important să nu îl privim ca pe rezultatul unei magii, ci ca pe materializarea unui parcurs ce implică, pe lângă arhitecți, urbaniști, ingineri și clienți, finanțatori și administrația (ca decident și reprezentant al comunității locale).

Perspectivile din care putem aprecia frumusețea arhitecturii sunt tot mai diverse. Multitudinea acestora impune necesitatea ancorării și prioritizării rațiunilor etice pe tot parcursul imaginării, proiectării și realizării unui obiect de arhitectură.

Frumusețea arhitecturii este subiectivă și lipsită de valoare fără etică. Considerăm că aceste valori morale pe care parcursul creației de arhitectură trebuie să le includă sunt diferențiate în câteva categorii. Multe dintre aceste principii se regăsesc în standarde care, desigur, trebuie actualizate pentru a se adapta noilor necesități funcționale. Frumusețea, rafinamentul și echilibrul unui proiect sunt direct dependente de cultura profesională și educația tuturor celor implicați. În acest capitol pot fi incluse componente ale unei a doua serii de valori etice. Implicarea la nivelul comunităților, provocările legate de identitatea culturală, responsabilitatea socială sunt perspective care completează etica unei intervenții.

Arhitectura este o artă, iar analiza valorii estetice ia în considerare idei compoziționale, scară, principii de design, cromatică, materialitate. Este evident că etica în arhitectură este imposibil de definit, iar principiile morale se reflectă în etica practicii profesionale. Prioritizarea și promovarea acestora va aduce calitatea, sustenabilitatea și frumusețea pe care ni le dorim în mediul construit.

Într-o lume în care schimbarea tehnologică depășește ritmul în care ne adaptăm ca oameni – cu mintea mai rapid, cu sufletul și corpul mai lent - cum răspundem presiunii de a construi repede, eficient, dar și etic și frumos? BATRA 2025 este spațiul unde căutăm împreună echilibrul dintre a fi și a face, dintre necesitate și viziune, dintre est.etic și viitor.

Arh. Daniela Maier

Curator Bienala de Arhitectură Transilvania 2025